

«شرق» از تداوم اختلافات پادمانی در آستانه نشست فصلی شورای حکام گزارش می دهد

یک نشست و چند سناریو

مذاکره، بازدید و بازرسی هستند تا ابهاماتی که براساس برداشت ناصواب یک بازرس ایجاد شده بود، برطرف شود. این ابهامات در حال برطرف‌شدن و رفع و رجوع است». او با بیان اینکه ما به تعامل و همکاری‌های خود با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی ادامه می‌دهیم، عنوان کرد: «همواره به این موضوع توجه داریم که از تولید ابهام جدیدی در فرایند همکاری‌مان با آژانس جلوگیری شود و همواره از این موضوع جلوگیری می‌کنیم». این مقام مسئول در سازمان انرژی اتمی عنوان کرد: «اینکه یک جریان پرفشار سیاسی به دنبال این است که تعهدات برجامی به صورت یک‌طرفه انجام شود و آنها خود به تعهدات‌شان در این توافق عمل نکنند، یک موضوع کاملا غیرقابل قبول است. ما فشارهای سیاسی، جوسازی‌ها و مسئله‌آفرینی‌ها را بر نمی‌تابیم».

در حالی حسین امیرعبداللهیان، محمد اسلامی و همچنین بهروز کمالوندی از همکاری با آژانس می‌گویند که تا به اکنون خبری رسمی درباره حل اختلافات بین تهران و آژانس، مشخصا درباره ادعای غنی‌سازی ۸۴ درصدی مخابره نشده است. این بی‌خبری می‌تواند حکایت از آن داشته باشد که احتمالا هیئت اعزامی آژانس نسبت به روشنگری‌ها و پاسخ‌های تهران قانع نشده است. این گمانه و گزاره زمانی تقویت می‌شود که خبرنگار وال‌استریت‌ژورنال به نقل

از منابعی عنوان کرد که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گزارش جداگانه‌ای درباره غنی‌سازی ۸۴درصدی اورانیوم در ایران منتشر نخواهد کرد. این خبر را لارنس نورمن، خبرنگار وال‌استریت، به نقل از منابع خود مطرح کرد و با استناد به این منابع در توییتی نوشت که «به این مسئله (غنی‌سازی ۸۴درصدی اورانیوم در ایران) در گزارش فصلی آژانس اتمی درباره ایران رسیدگی خواهد شد».

طرح اتهام و ادعای غنی‌سازی ۸۴ درصدی اورانیوم در ایران در گزارش فصلی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی این معنا را می‌دهد که یا موضوع به نتیجه رسیده است و همکاری تهران در همان گزارش فصلی قید می‌شود یا آنکه اشاره به غنی‌سازی ۸۴درصدی به‌عنوان محور مهم گزارش فصلی، کارکردی برای اجرای سناریوهای ضدایرانی در شورای حکام پیدا خواهد کرد.

البته دراین‌بین رئیس سازمان انرژی اتمی به احتمال صدور قطع‌نامه شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی علیه ایران واکنش نشان داده و اظهار کرد: «ما به آنها بهانه نمی‌دهیم». با این حال به نظر می‌رسد تهران بخواهد بهانه‌ای به دست غرب و آژانس بدهد یا ندهد، نشست پیش‌روی شورای حکام عملا بدون توجه به مواضع ایران پیش خواهد رفت.

قبل‌تر «شرق» در گزارشی به کم‌اثربودن مواضع مثبت مقامات داخلی و همکاری‌های تهران با آژانس اشاره کرده بود؛ چون اگرچه روشنگری‌های لازم درباره پرونده فعالیت‌های هسته‌ای ایران فی‌نفسه مثبت است، اما به دلیل آنکه وضعیت پرونده فعالیت‌های هسته‌ای ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از حالت «فنی و حقوقی» به حالت «سیاسی و امنیتی» تغییر ماهیت داده، عملا آژانس در حال پیمودن یک روند و پروژه عمدی برای ایجاد اهرم فشار بر تهران در کنار موضوع جنگ اوکراین و حقوق بشر است؛ ازاین‌رو اگر ادعای خبرنگار وال‌استریت‌ژورنال درست باشد و پای موضوع غنی‌سازی ۸۴درصدی در تأسیسات هسته‌ای ایران به گزارش فصلی شورای حکام باز شود، احتمال دارد شاهد تحقیق سناریوهای ضد ایرانی در این شورا (حکام) باشیم.

سه سناریوی صدور قطع‌نامه ضد ایرانی، ارجاع پرونده به شورای امنیت و فعال‌شدن مکانیسم ماشه بیش از دیگر سناریوها برنگ جلوه می‌کند. دراین‌بین بعید به نظر می‌رسد شاهد فعال‌شدن مکانیسم ماشه باشیم؛ چراکه آغاز پروسه حقوقی و دیپلماتیک فعال‌شدن مکانیسم ماشه به معنای پایان رسمی مذاکرات هسته‌ای خواهد بود؛ چون در چنین وضعیتی بدیهی است که تهران هم وارد مسیر متفاوتی خواهد شد که می‌تواند نگرانی‌های غرب را بیشتر کند؛ به‌ویژه آنکه تهران از حربه در اختیارش یعنی فعالیت‌های هسته‌ای به دنبال موازنه تهدید است.

در گزارش‌های پیشین «شرق» تأکید شده بود که فشار بیش از حد بر تهران می‌تواند نتیجه عکس بدهد. به هر حال اوج‌گیری برخی مشکلات به‌ویژه بحران اقتصادی و اوج نرخ ارز در روزهای اخیر این تصور را برای غربی‌ها ایجاد کرده است که تداوم و تشدید این شرایط می‌تواند تهران را بیش از قبل در موضع ضعف قرار دهد. پس بیرو نکته یادشده شاید غرب به این تلقی رسیده باشد که با تشدید بحران بتواند تهران را به مسیری از مذاکره بکشاند که نهایتا «برجامی قوی‌تر و جامع‌تر را علاوه بر برنامه هسته‌ای در حوزه حقوق بشر و توان دفاعی» پیش ببرد؛ یعنی سناریوی ایدئالی که دونالد ترامپ نتوانست در دوران ریاست‌جمهوری خود محقق کند. ازاین‌رو فضا به سمت فشار مهندسی شده و اجرای یک نقشه‌گام‌به‌گام از سوی غرب میل می‌کند.

به‌همین‌دلیل اروپا و آمریکا هم‌زمان با تشدید گام‌به‌گام فشار، تحریم و اجماع‌سازی و انزوای تهران به‌هیچ‌وجه سه خواسته رادیکال شامل پایان‌دادن به مذاکرات هسته‌ای، قراردادن سپاه در لیست گروه‌های تروریستی و قطع روابط با تهران و اخراج سفرها را تا اطلاع ثانوی اجرا نمی‌کند؛ چراکه غرب به لاشه مذاکرات برای ترسیم روند گفت‌وگوهای جدید و تحمیل توافق مدنظرش به تهران نیاز دارد. در

همین زمینه جوزپ بورل در گفت‌وگویی با columnnadigita خاطرنشان کرد که برجام هنوز نمرده است. مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا عنوان کرد اکنون نیز ایران وارد شرایطی شده است که دستیابی به هر نوع توافقی را بسیار دشوار می‌کند. بورل با تکرار ادعاهای ساختگی غرب مبنی بر سرکوب معترضان در ایران و همچنین ادعای بی‌اساس کمک نظامی ایران به روسیه در جنگ علیه اوکراین مدعی شد اینها دلایلی است که احیای توافق هسته‌ای با ایران را سخت‌تر می‌کند. او در پاسخ به این سؤال که آیا برجام کاملا متوقف شده است؟ تأکید کرد: «متوقف شده؛ اما نمرده است».

بورل با تأکید مجدد بر این نکته که برجام نمرده است، عنوان کرد که «این بستگی به من (بورل) دارد که تلاش کنم آن را زنده نگه دارم. این را می‌دانم و هر روز با خود این موضوع را تکرار می‌کنم که اتفاقاتی که در ایران می‌افتد، کار را بسیار دشوارتر کرده است».

مهم‌تر آنجاست که برخی منابع مطلع در دولت انگلیس گفته‌اند که لندن برنامه‌اش برای قراردادن نام سپاه پاسداران ایران در لیست سازمان‌های تروریستی را به بعد موکول کرده است. روزنامه تایمز در گزارشی اعلام کرد که انگلیس برنامه‌اش برای قراردادن نام سپاه پاسداران در لیست سازمان‌های تروریستی این کشور را به دلیل نگرانی از تأثیری که چنین اقدامی ممکن است روی کانال‌های دیپلماتیک لندن و تهران بگذارد، به بعد موکول کرده است. مشخص نیست که این وقفه چه مدت طول خواهد کشید. یک منبع مطلع به تایمز گفت: «دولت از این اقدام حمایت می‌کند. سپاه باید تا الان تحریم می‌شد؛ اما کل روند آن فعلا متوقف شده است».

یک سخنگوی دولت انگلیس نیز تأکید کرد: «درحالی‌که دولت مرتب لیست سازمان‌های تحریم‌شده را بازبینی می‌کند، ما درباره اینکه چه سازمانی مدنظر است یا تحریم می‌شود، توضیحی نمی‌دهیم». این نکته زمانی جالب‌تر می‌شود که به‌تازگی روزنامه دیلی‌تلگراف چاپ لندن هم عنوان کرد ایالات متحده از بریتانیا خواسته است طرح تروریستی اعلام‌کردن سپاه پاسداران را کنار بگذارد. مجموعه این مواضع و اقدامات مؤید آن است که غرب به دنبال تداوم فشار کنونی بر تهران ذیل بستن تمام منافذ تنفسی ایران، بدون اعمال فشار بیش از حد است که بخشی از آن هم به پروژه مشروعیت‌زدایی دیپلماتیک از ایران و مشروعیت‌بخشی به جریان معاند بازمی‌گردد.

ایران تصمیمی برای برنامه هسته‌ای نظامی ندارد

به موازات آنچه آژانس برای ایران در نظر گرفته، رئیس سازمان سیا هم معتقد است که اگرچه تهران تصمیمی برای برنامه هسته‌ای نظامی ندارد؛ اما سطح بالای غنی‌سازی‌های تهران به‌شدت نگران‌کننده است. ویلیام برنز، رئیس سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا)، در گفت‌وگویی با شبکه سی‌بی‌اس‌نیوز با تکیه بر ادعاهای بی‌اساس و اثبات‌نشده مقامات واشنگتن در گذشته مبنی بر اینکه ایران به دنبال دستیابی به ظرفیت ساخت سلاح هسته‌ای بوده است، گفت که از نظر او ایران قصد بازگشت به این برنامه‌های خود را ندارد.

او با تکرار این ادعاها اظهار کرد: «ما بر این باوریم که جمهوری اسلامی ایران درحال‌حاضر تصمیمی برای بازگشت به برنامه هسته‌ای تسلیحاتی ندارد؛ برنامه‌ای که ما معتقدیم در سال ۲۰۰۳ متوقف شده است». این مقام آمریکایی همچنین گفت: «موضوع این است که برنامه هسته‌ای ایران در دو بخش، یعنی غنی‌سازی اورانیوم پیشرفت بسیار زیادی داشته است و اگر آنها تصمیم به غنی‌سازی ۹۰ درصدی بگیرند، تنها چند هفته زمان نیاز خواهند داشت». برنز افزود: «علاوه‌براین، در زمینه سیستم‌های موشکی و توانایی حمل کلاهک هسته‌ای درصورتی‌که به آن دست پیدا کنند، آنها (ایران) پیشرفت درخور توجهی داشته‌اند. با این حال ما شواهدی در اختیار نداریم که نشان دهد ایران تصمیم برای برنامه هسته‌ای تسلیحاتی داشته باشد». رئیس سیا خاطرنشان کرد: «اما ابعاد دیگر این چالش در حال پیشرفت سریع است».

ریموندویل

RAYMOND WEIL
GENEVE

maestro collection

SARMAN Co.

No. 1832, Dr. Shariati St., Next to Pol-E-Roomi, Tehran - Iran